

dle smyslu § 183 tr. zák., by věc byla pachateli svěřena právě jejím vlastníkem; stačí, dostala-li se na základě jistého právního poměru do moci třetí osoby (pachatele) se závazkem, že ji později opět vydá. Tak tomu bylo dle zjištění nalézacího soudu v tomto případě. Obžalovaný byl si toho též vědom, že to nejsou jeho koně a že nemá neobmezené dispozice k nim, považuje koně právem za odevzdané, což plyne též z toho, že za koně dostal peníze a že se po 3 dny o koně nestaral. Pokud pak stížnost namítá, že příslušné závěry rozsudku nenalézají opory ve svědeckých údajích Jana S-a, brojí jen způsobem dle zákona nepřípustným proti případně odůvodněnému přesvědčení nalézacího soudu v tom směru, že stěžovatel koně od S-a převzal k jeho žádosti pouze do uschování a jen na tu dobu, než by od S-a odvráceno bylo podezření z podlounictví. Vycházejíc v dalším z předpokladu opačného, jakoby totiž Jan S. byl býval zmocněncem Pavla V-a, namítá stížnost, že v tom případě byl S. oprávněn koně stěžovateli vrátiti a že oním vrácením přešli koně opět do vlastnictví stěžovatelova, pokud se týče byla jím původní smlouva oboustranně zrušena tak, že prý Pavlu V-ovi vzešel tím vůči stěžovateli opět jen soukromoprávní nárok na dodání koní, resp. na vrácení tržové ceny. Nehledíc k nanejvýš závažným pochybnostem o správnosti těchto právních názorů, opouští zmateční stížnost ve svých příslušných vývodech půdu skutkových zjištění nalézacího soudu, který jednak v Janu S-ovi nespatřuje zmocněnce Pavla V-a, jednak zjišťuje, že stěžovatel vzal koně od S-a pouze do uschování a jen na tu dobu, než by od S-a bylo odvráceno podezření z podlounictví, takže o vrácení koní, které by bylo mělo v zápětí přechod vlastnictví k nim na stěžovatele, nemůže býti řeči.

Čís. 351.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Tím, že prodatel vyhradil předmět potřeby pro staré odběratele, neobmezoval ještě podstatně jeho prodej (§ 12 cit. zák.).

(Rozh. ze dne 29. ledna 1921, Kr I 606/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při krajším soudě v Plzni ze dne 23. dubna 1920, jímž byl uznán vinným přechodem dle § 12 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., rozsudek v odpor vzatý zrušil a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Provádějíc důvod zmatečnosti čís. 4 § 281 tr. ř., brojí zmateční stížnost proti tomu, že mezitímním nálezem lichevního soudu zamítnut byl návrh stěžovatelův na provedení důkazů: a) svědeckým výsledkem Bohumila K. a Army M. o tom, že stěžovatel kontrolním orgánům lichevního úřadu Františku S. a Karlu P. na jich otázku, má-li rum, ihned sdělil, že má asi hektolitr rumu, který musí prodati svým starším zákazníkům; b) dotazem

u nákupního a výrobního družstva lihovarnického v Praze o tom, že stěžovatel byl povinen onen hektolitr rumu prodati svým zákazníkům, kteří by jinak měli právo stěžovati si u líhové ústředny (správně: komise) v Praze, která by mu přiděl lihu buď zmenšila (snížila) nebo vůbec odmítla. Nálezací soud neodůvodňuje mezitímního nálezu ani v rozsudku ani dle protokolu o hlavním přelíčení. Zamítnutím oněch návrhů porušil nálezací soud ustanovení § 3 tr. ř., podle něhož trestní soudy jsou povinny s touž péčí bráti zřetel na okolnosti sloužící k obhajobě obžalovaného, jako na okolnosti sloužící k jeho usvědčení. Ohledně okolností, v návrhu shora ad a) uvedeného, potvrdil svědek František S., že nejprve příručí obžalovaného Bohumil K., a pak i manželka obžalovaného iemu a Karlu P-ovi na otázku, mají-li rum, odpověděli, že nikoli, že jim také obžalovaný, který přišel později, řekl, že rumu nemá a že teprve, když svědek řekl, že půjdou do sklepa a budou prohlížeti, stěžovatel prohlásil, že ho má 1 hl, ale rezervovaný pro své staré odběratele. Obžalovaný trval však na tom, že svědkovi S-ovi ihned na jeho otázku, má-li rum, odpověděl, že má asi 100 litrů, že však ho má pro své stálé odběratele. K vyvrácení výpovědi S-ovy vedl obžalovaný řečený důkaz, chtěje prokázat, že na otázku S-ovu i h n e d odpověděl, že rumu sice má, ale pouze množství, jež reservoval pro staré odběratele. Poněvadž nálezací soud z toho, že obžalovaný dle výpovědi S-ovy z počátku svou zásobu rumu vůbec zatajil, vyvozuje, že obžalovaný rum uschovával, jest jasno, že zjištění okolností, o níž obžalovaným sub a) uvedený důkaz byl nabídnut, mohlo míti vliv na přesvědčení soudu, to tím spíše, kdyžtž Karel P., jenž stejně jako František S. ve své funkci jako dozorčí orgán lichevního úřadu zároveň s S-em intervenoval, tohoto počátečního zapírání obžalovaného nepotvrdil, nýbrž vypověděl, že se n e p a m a t u j e na to, zdali se ptali obžalovaného, má-li rum. Okolnost, o níž Bohumil K. a Irma M. měli jako svědci býti slyšeni, mohla by tudíž při posuzování trestní této věci, při nejmenším však při posuzování věrohodnosti a věcné správnosti údajů svědka S-a míti důležitý, po případě i rozhodný význam a mohl by se shora uvedený závěr rozsudku státi vratkým. Co se tkne důkazu shora ad b) uvedeného, jest uvážiti, že ke skutkové povaze přečinu dle § 12 zák. ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. se vyhledává, by vinník také podstatně obmezil prodej předmětů potřeby, v tomto případě rumu; obžalovaný pak ospravedlňuje se tím, že do 10. března 1920 prodával z únorového přidělu lihu vyrobený rum každému, kdo přišel a teprve, když onoho dne shledal, že z 10 hl rumu mu zbývá toliko jediný hl, že reservoval tento hektolitr rumu pro své dosavadní zákazníky, kteří se objednávkami u něho o rum hlásili, proto že v březnu 1920 vůbec žádný lůh přidělen nebyl a poněvadž dle stávajících předpisů byl povinen rum prodávati starým odběratelům, takže by mu líhová ústředna mohla snížit nebo vůbec odepřítí přiděl lihu, pak-li by rumu nedodal odběratelům z období 1912/1913. Jest na snadě, že pro posouzení úmyslu obžalovaného jest provedení důkazu nabídnutého přímo nezbytným, neboť jen provedením důkazu toho lze s bezpečností usuzovati, zda obžalovaný dle své povinnosti oněch 100 litrů rumu reservoval pro staré odběratele, či zdali skutečně a to podstatně obmezoval prodej rumu; měl tedy připuštěn býti obžalovaným v té příčině navrhopaný důkaz dotazem u nákupního a výrobního družstva lihovarnického v Praze o tom, jak svrchu sub b) ná-

vrhu obžalovaného je uvedeno. Pro posouzení této otázky je ostatně též důležité zjistiti, kolik prodal obžalovaný rumu starým a novým zákazníkům (kteří nepadají do období 1912/1913) a kolik ze svých zásob prodal v drobném prodeji, dále ta okolnost, k níž nalézací soud rovněž nepřihlížel, zdali obžalovaný dříve, než mu zbyl onen 1 hl rumu z lednového přídelu roku 1920, neprodal všechny zásoby nebo kolik rumu z těchto zásob v drobném prodeji a kterým zákazníkům. Odmítnutím nabízených důkazů byly tedy mezitímním nálezem proti návrhu obžalovaného učiněným, porušeny zásady trestního řízení, jichž šetření káže podstata řízení, obhajobu zabezpečujícího, pročež je rozsudek stížen zmatečností dle čís. 4 § 281 tr. ř.

Čís. 352.

Ke skutkové podstatě podvodu se nevyhledává, by osoba, v omyl uvedená, byla totožna s osobou poškozenou.

(Rozh. ze dne 29. ledna 1921, Kr I 629/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 12. června 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podvodu dle § 461 tr. zák.

Důvody:

Obžalovaný byl uznán vinným, že dne 24. června 1919 v Čes. Budějovicích lstivým předstíráním, že koupí tabák, uvedl Annu Ch. v omyl, kterým Marie F. na svém majetku škodu utrpěti měla a penízem 70 K skutečně utrpěla. Opodstatněnost tohoto odsuzujícího výroku v pochybnost uvéstí není s to stížnost, dovolávající se čís. 9 a) a 10 § 281 tr. ř. a tvrdící, že škody neutrpěla Anna Ch., s níž obžalovaný výhradně jednal, a že o nějaké Marii F. neměl vůbec zdání. Zákon nepředpokládá v § 197 tr. z., že osoba v omyl uvedená musí býti totožnou s osobou poškozenou, naopak je se stanoviska zákona lhostejno, zda lstivým jednáním pachatelovým byla poškozena osoba v omyl uvedená přímo neb prostřednictvím jejím někdo jiný. Podvod je dokonán, jakmile pachatel uvedl nějakou osobu v omyl, aby ji přiměl k jednání, jež má poškoditi ji neb kteroukoli osobu třetí. Nezávažno je proto, že počinem obžalovaného neutrpěla škodu podvedená Anna Ch. sama, nýbrž majitelka tabáku Marie F. a měl-li o této obžalovaný vědomost.

Čís. 353.

Není místa pro důvod zmatečnosti dle čís. 12 § 344 tr. ř., použito-li vyšší trestní sazby na základě všeobecného poukazu zákona k okolnostem přítěžujícím.

(Rozh. ze dne 1. února 1921, Kr I 800/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném sezení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského jako porotního